

Dostosowanie systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli do potrzeb kadrowych szkół.
Faktyczna potrzeba czy tylko obowiązek?

SZANOWNI PAŃSTWO

DOSKONALENIE jest kluczem i niezbędnym elementem kariery nauczyciela, jest nie tylko obowiązkiem wynikającym z zapisów KN, ale też przywilejem, bo umożliwia nauczycielowi rozwijanie umiejętności i wiedzy, a przede wszystkim utrzymania wysokich standardów edukacji w szkołach. Dlatego właściwe kształcenie i doskonalenie nauczycieli powinno mieć charakter ustawiczny i powinno stać się filarem idei nowoczesnej edukacji.

Rozwój zawodowy nauczyciela musi być zapewniony poprzez wysokiej jakości doskonalenie zawodowe. Szkolenia muszą być poddawane ewaluacji i ocenie, by były dobrej jakości i odpowiadały lokalnym kontekstom i potrzebom. Mogą to być seminaria, konferencje, warsztaty kursy kwalifikacyjne.

Mają one kluczowe znaczenie dla wspierania nauczycieli w radzeniu sobie ze zmieniającym się środowiskiem edukacyjnym i kryzysami, a także mają pomóc w zapobieganiu stresowi i wypaleniu zawodowemu.

Doskonalenie powinno obejmować nie tylko wiedzę specjalistyczną i pedagogiczną, ale także instrukcje zarządzania klasą, zwiększone umiejętności w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnych, pedagogikę transformacyjną - edukację na rzecz zrównoważonego rozwoju, metody nauczania w wielokulturowych i wielojęzycznych klasach, nauczanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wiele innych – bo dobro ucznia jest najważniejsze.

Jak ważne jest to zagadnienie edukacyjne świadczy fakt, że realizowane to będzie ze środków europejskich z Polityki Spójności projekt: doskonalenie kadry akademickiej w zakresie standardów kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela – działanie 1.4 rozwój systemu edukacji, na ten projekt przeznaczono 6 mln zł. Niestety finansowanie doskonalenia nauczycieli ostatnich latach zostało zmniejszone z 1% do 0,8%. Zauważamy także, że fundusz ten jest nie zawsze właściwie wykorzystany. ZNP co roku opiniuje ten fundusz i dokonuje jego rozliczenia.

Nauczyciele XXI wieku są zobowiązani rozwijać kompetencje, które sprzyjają pedagogice transformacyjnej, w tym :

- w zakresie TIK i domen cyfrowych
- uczenia się społecznego i emocjonalnego
- edukacji obywatelskiej
- edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju
- szkolenia w zakresie przywództwa
- edukacji włączającej i przywództwa instruktorskiego, samokształcenia i refleksyjnej praktyki, doskonalenie umiejętności miękkich, wykorzystania technologii w procesie doskonalenia.

Osiągnięcie tego celu wymaga skutecznych i akredytowanych programów wstępnego kształcenia nauczycieli, praktyk, wysokich standardów rekrutacji, monitoringu oraz możliwości ustawicznego rozwoju zawodowego w celu wypełnienia istniejących luk. W związku ze zmianami w podstawie programowej, nowych przedmiotów takich jak edukacja

obywatelska, edukacja zdrowotna, zaistnieje absolutna konieczność doskonalenia nauczycieli w tym zakresie.

Szkoły na całym świecie przechodzą obecnie zmiany w istotnych obszarach, zmiany te są niezwykle rozległe, co wynika z postrzegania szkół jako organizacji do wszystkiego.

Efektom ubocznym transformacji cyfrowej jest to, że ludzie czują się jak eksperci, nie rozumiejąc złożonych zagadnień lub zjawisk, co zmniejsza ich potrzebę i motywację do nauki. Jeśli czują się ekspertami, to kuszące staje się dyskredytowanie przez nich badań naukowych, a co za tym idzie też dyskredytowanie roli nauczycieli.

Niska atrakcyjność zawodu nauczyciela wynika z połączenia niskich wynagrodzeń i nadmiernego obciążenia pracą i ustawicznego oceniania i podważania ich roli.

Ważną rolę w tym procesie odgrywa dyrektor. Niewątpliwie dla dyrektora ważna jest realizacja obowiązków w zakresie wspomagania rozwoju zawodowego nauczycieli, chęć budowania „silnej marki” placówki oraz radzenia sobie z wyzwaniem towarzyszącymi pracy i życiu szkoły. Jakiego rodzaju motywy sprawiają, że nauczyciele chcą się szkolić? Wśród najważniejszych czynników często wymieniana jest wewnętrzna potrzeba rozwoju oraz praktyczny wymiar oferowanych szkoleń, który przełoży się na pracę z uczniem.

Szanowni Państwo

Zapewniam Państwa, że Związek Nauczycielstwa Polskiego organizacja, ze 120 letnią tradycją, będzie stała na straży jakości doskonalenia nauczycieli oraz właściwego realizowania nakładów, na ten jeden z najważniejszych elementów edukacji.

Życzymy sobie, aby hasło „Edukacja jest najważniejsza”, było właściwie realizowane, przez wszystkie podmioty życia społecznego.

Dziękuję za uwagę.